

Posudek školitelky
na disertační práci JUDr. Jakuba Matochy
„Právní regulace mezinárodního obchodu s vojenským
materiálem a civilními zbraněmi“

Disertační práce se zabývá tématem, které je v našem právu zcela neobvyklé: regulací mezinárodního obchodu se zbraněmi. Vojenský materiál a civilní zbraně jsou přitom v České republice tradiční vývozní komoditou, československá zbrojní výroba byla známa (a ceněna!) po celém světě. Literatura týkající se regulace této komodity vzácná a jak autor uvádí, ve zkoumané oblasti neexistuje komplexní tuzemské pojednání (s. 183). Česká literatura, pokud je k dispozici, se týká spíše dílčích aspektů, obecnější otázky jsou zkoumány pouze v zahraničí, autor se snažil využít maximální možné zdroje. Práci jsem proto velice přivítala, téma je především praktické, ale zahrnuje i zajímavé otázky teoretického charakteru.

Disertace je rozdělena do sedmi kapitol, dále vnitřně rozčleněných, jimž předchází úvod a poslední kapitola je závěrem. V Úvodu autor připomíná závažný ekonomický i politický aspekt tématu a prezentuje metody, pomocí nichž postupoval. První kapitola uvádí charakteristiku regulace mezinárodního obchodu s vojenským materiálem a je potřebné zdůraznit, že již tato vstupní partie je napsána vysoce kvalifikovaně, autor se dotýká i složitých otázek, např. výhrady veřejného pořádku a imperativních norem, které v této oblasti hrají významnou roli. Druhá kapitola vymezuje pojem zbraně, kde je řada nejasností. Navazují kapitoly, které pojednávají o mezinárodní úpravě, a to jak smluvní, tak úpravě pomocí kontrolních režimů, dále o unijní úpravě a konečně o úpravě tuzemské (kapitoly třetí, čtvrtá a pátá). Autor je kritický, i tak však ze srovnání vychází tuzemská právní úprava poměrně pozitivně s tím, že autor navrhuje po provedené analýze určité úpravy, které by úroveň a konzistentnost tuzemské regulace zvýšily, pracuje i s aktuálními legislativními návrhy. Těmto úvahám je věnována šestá kapitola, nazvaná přímo „Srovnání a vyhodnocení právní úpravy“. Cenné jsou rovněž judikáty, jak tuzemských soudů a dalších orgánů, tak Soudního dvora EU.

Práce ústí v Závěr, v němž autor shrnuje poznatky, k nimž dospěl. Názory jsou promyšlené, oceňuji rovněž příklady, na nichž ilustruje aktuální problémy, např. české raketometry, které se dostaly do zakázaného Ázerbájdžánu, aj. Jedná se o velmi citlivé otázky, k jejichž řešení, jak se obávám, nebude stačit ani ta nejpromyšlenější regulace, neboť vždy je potřebné ponechat určitý prostor pro uvážení zejména správních orgánů. Řadě problémů lze však vhodnou úpravou předejít, nebo je alespoň zredukovat. Práce k tomu poskytuje řadu vodítek.

Práci plně doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Praze dne 25.5.2018

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.